

LAKIALOITE 110/2007 vp

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 17 ja 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lukioiden rahoituksen perusteena käytettävissä opiskelijamäärissä ei oteta huomioon yksittäisten aineiden opiskelun, eli aineopiskelun, eikä aineopiskelijoiden määrää.

Nykyinen järjestelmä ei kohdista rahoitusta oikeudenmukaisella tavalla eri koulutuksen järjestäjille. Se on epätydyttävä eritoten sellaisten lukioiden osalta, joissa on keskimääräistä enem-

män aineopiskelijoita, muun muassa suomen kielen opetusta tarvitsevia maahanmuuttajia. Erityisesti aikuislukiot, joilla on tärkeä rooli elinikäisen oppimisen toteuttajina, ovat vaikeassa asemassa.

Rahoitusperusteita tulee muuttaa siten, että aineopiskelijoiden suorittamat kurssit otetaan huomioon lukioiden rahoituksessa.

PERUSTELUT

Nykyisin aineopiskelijoilta voidaan periä maksuja, joiden enimmäismääräksi opetusministeriö on määrännyt 50 % kurssin järjestämisestä aiheutuvista keskimääräisistä oppilaskohtaisista kustannuksista. Tämä ei riitä kulujen kattamiseen. Maksujen periminen on toisaalta myös elinikäisen oppimisen tukemisen idean vastaista, eikä se edistä tasa-arvoista opiskelua.

Lukioiden rahoitusperusteita tulisiikin kehittää siten, että ne tukevat elinikäistä oppimista ja kannustavat järjestämään aikuisten osaamis- ja sivistystarpeisiin vastaavia aineopintoja lukiossa.

Lakia opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta tulee muuttaa seuraavasti. Aineopiskelun määrä (suoritetut kurssit) otettaisiin jälkikäteen huomioon laskettaessa opiskelijamääriä seuraava-

vana laskentapäivänä (perusopetuksessa 20.9. ja lukiossa 20.1. tai 20.9.). Edellisen laskentapäivän jälkeen suoritettujen kurssien määrä muutettaisiin opiskelijamääräksi jakamalla kurssien kokonaismäärä perusopetuksessa luvulla 15 ja lukiossa luvulla 7,5 (= aikuisille tarkoitetun perusopetuksen ja lukion kokonaiskurssimäärä 44 jaettuna perusopetuksessa luvulla 3 ja lukiossa luvulla 6). Huomioon otettaisiin suoritettavat pakolliset ja syventävät kurssit, ei sen sijaan soveltavia kursseja. Koska aineopiskeluna opiskellaan pääsääntöisesti aikuisille tarkoitetun opetuksen opetussuunnitelman mukaisesti, yksikköhintana käytettäisiin samaa hintaa kuin 18 vuotta täytettyään lukio-opinnot aloittaneiden osalta, joka on 60 % lukion yksikköhinnasta. Rahoitusta ei myönnettäisi, jos aineopiskelija saman-

aikaisesti opiskelee päätoimisesti muussa oppilaitoksessa. Opiskelijamääräksi muutettu aineopiskelun määrä otettaisiin huomioon myös yksikköhintoja laskettaessa.

Muutos on välttämätön, jotta lukioille, joilla on keskimääräistä enemmän aineopiskelijoita, voidaan taata riittävä rahoitus tehtäviensä hoitamiseen.

Sama muutos tulee tehdä myös aineopiskelun huomioimiseksi perusopetuksen yksikköhin-

noissa. Perusopetuksessa aineopetusta saavat erityisesti maahanmuuttajat suomen kielen opinnoissaan.

Muutokset edellyttävät vastaavien muutosten tekemistä asetukseen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (806/1998).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 17 ja 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (635/1998) 17 §:n 1 momentti ja 18 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1071/2005, seuraavasti:

17 §

Perusopetuksen yksikköhinnat

Perusopetuksen yksikköhinnat oppilasta kohden lasketaan joka neljäs vuosi perusopetuksesta kaikille opetuksen järjestäjille yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna aiheutuneiden valtakunnallisten kokonaiskustannusten perusteella. Yksikköhintoja laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon ulkomailla järjestetystä opetuksesta aiheutuneita menoja eikä mainittua opetusta saavia oppilaita. Yksikköhintoja laskettaessa esiopetusta saavien oppilaiden määrästä otetaan huomioon 91 prosenttia ja 18 vuotta täyttäneiden oppilaiden määrästä 60 prosenttia. Esiopetusta saavien perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettua pidentetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden määrä otetaan kuitenkin huomioon kokonaan. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, miten perusopetuslain 46 §:n 2 momentissa tarkoitettujen yhden tai useamman perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen suorit-

tajat otetaan huomioon yksikköhintoja laskettaessa.

18 §

Lukion yksikköhinnat

Lukion yksikköhinnat opiskelijaa kohden lasketaan joka neljäs vuosi kaikille koulutuksen järjestäjille lukiokoulutuksesta yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna aiheutuneiden valtakunnallisten kokonaiskustannusten perusteella. Yksikköhintoja laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon ulkomailla järjestetystä opetuksesta aiheutuneita menoja eikä mainittua opetusta saavia opiskelijoita. Yksikköhintoja laskettaessa niiden opiskelijoiden määrästä, jotka opintonsa aloittaessaan ovat täyttäneet 18 vuotta, otetaan huomioon 60 prosenttia. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, miten lukiolain 20 §:n 3 momentissa tarkoitettujen yhden tai useamman lukion oppimää-

LA 110/2007 vp — Miapetra Kumpula-Natri /sd ym.

rään kuuluvan oppiaineen suorittajat otetaan huomioon yksikköhintoja laskettaessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 2007

Miapetra Kumpula-Natri /sd
Kari Rajamäki /sd
Päivi Lipponen /sd
Maarit Feldt-Ranta /sd
Timo Soini /ps
Veijo Puhjo /vas
Katja Taimela /sd
Lauri Oinonen /kesk
Håkan Nordman /r
Pirkko Ruohonen-Lerner /ps

Pauliina Viitamies /sd
Sari Palm /kd
Päivi Räsänen /kd
Matti Kauppila /vas
Pia Viitanen /sd
Rakel Hiltunen /sd
Antti Vuolanne /sd
Jutta Urpilainen /sd
Sirpa Paatero /sd
Tuula Peltonen /sd